

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/41/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

277/2014. számú (XI. 20.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2013. december 9-én a H. Megyei Rendőr-főkapitányságon előterjesztett **panaszát** a 2014. november 20-án megtartott zárt ülésén meghozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – az E.-i Rendőrkapitányság - vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, illetve alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2013. december 9-én a H. M. Rendőr-főkapitányságon terjesztette elő a panaszát, a vele szemben 2013. december 7-én foganatosított rendőri intézkedéssel szemben. Az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatára 2014. január 22-én továbbította a panaszt a Testületnek, tekintettel arra, hogy a panaszos kérelmezte a Testület eljárását.

I.

1) Az országos rendőrfőkapitány 2014. január 20-ai átiratában arról tájékoztatta a Testületet, hogy a panaszos rendőri intézkedés elleni panaszát, valamint az intézkedéssel kapcsolatban keletkezett iratok másolati példányát megküldi a Testületnek, hiszen a panaszos kérte, hogy a vele szemben 2013. december 7-én foganatosított rendőri intézkedés miatt előterjesztett panaszát a Testület vizsgálja ki.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

2) A rendőrség mellékelte a H. M. Rendőrfőkapitánynak címzett, a panaszos által kézzel írt beadványt, amelyből az alábbiak állapíthatók meg.

2013. december 7-én a panaszost J. E. r. tzls., V.-i KMB igazoltatta. A panaszos a kerékpárjával közlekedett, amikor a rendőr a szolgálati gépjárművel úgy állt elé, hogy a panaszos alig tudott megállni, és majdnem összeütközött a rendőrautóval. A rendőr elkérte a panaszos személyi igazolványát, igazoltatta őt, majd kétszer is megfújatta a panaszossal az alkoholszondát, amelyet a panaszos nem tudja, hogy miért kellett kétszer is megfújnia. Ezután a panaszost az E. Rendőrkapitányságra vitte, ahol szintén kétszer kellett megfújnia az alkoholszondát, szintén nem tudja, hogy miért. Ezt követően V.-re vitte a panaszost, a kapitányságra, ahol elkészítette a panaszossal szembeni feljelentését és egy csekket állított ki a részére.

A panaszos beadványában elmondta, hogy ez a rendőr őt állandó jelleggel zaklatja. Törvénytelennek tartja azt, amit csinál vele szemben. Álláspontja szerint egy órán belül négyszer nem lehet egy személyt megszondáztatni, főleg úgy, hogy semmit nem követett el. A panaszost elmondta, hogy bár mellékúton közlekedett és megivott 1-2 dl bort, a legjobb tudomása szerint a törvény ezt nem tiltja. Ezzel szemben azt is leírta a beadványában, hogy naponta 22 db. gyógyszert szed, így semmiféle alkoholt nem ihat, ezért erre tekintettel nem tudja, hogy mutathat ki a szonda alkoholos befolyásoltságot. Véleménye szerint, mivel a rendőr egyedül volt azt írhatott le, amit akart. A panaszos elmondta, hogy reumája van, asztmás, légcsőhurutja és több gerincsérve is van.

A panaszos elmondta, hogy ezzel a rendőrrel nem ez az első „ügye”. Erre tekintettel kéri a Testület eljárását, és várja az ügyben meghozandó állásfoglalást, hiszen mindent előkészített már polgári per megindítására a panaszos. Emellett kéri az ellene megindított eljárását megszüntetését, a vele szemben kiszabott büntetés visszavonását, hiszen semmiféle törvényszegést nem követett el, hanem épp a rendőr követett el vele szemben törvényteleniséget. Emellett kéri a rendőr felelősségre vonását.

3) A rendőrség megküldte a panaszos meghallgatásáról, 2014. január 6-án, 9 óra 45 perckor készített jegyzőkönyvet.

A panaszos, panaszeljáráásban történt meghallgatása során kérelmezte, hogy a rendőrség a panaszát továbbítsa a Testületnek és, hogy a panaszát továbbra is fenntartja. A panaszt azzal kívánja kiegészíteni, hogy J. E. r. tzls. 2013. december 7-én elvette a panaszos személyi igazolványát az intézkedés során és azt mondta neki, hogy majd a panaszos menjen vissza érte. A személyi igazolványát csak 2013. december 13-án kapta vissza, V. Z. rendőrtől. A panaszos azt is elmondta, hogy nem tudja, hogy miért mutatott a Drager Alcoholtest 7110 H típusú alkoholszonda az E. Rendőrkapitányságon 0,62 mg/l értéket, mivel ő naponta 22 darab gyógyszert szed és, ha arra alkoholt inna, akkor elájulna. Állítása szerint a szonda festék és hígító belégzése miatt mutathatott ekkora értéket, mert amikor kifújta a panaszos, akkor éppen festettek az E. Rendőrkapitányságon.

4) A rendőrség csatolta az előállított/elővezetett személy jogait, kötelezettségeit, valamint az előállító helyiség rendjét tartalmazó tájékoztató ismertetéséről, a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. § (9) bekezdésében meghatározott szóbeli

tájékoztatás megtörténtéről és megértéséről, illetőleg az írásos tájékoztató átvételéről szóló nyilatkozatot, amelyet a panaszos aláírásával hitelesítetten aláírt.

5) A rendőrség mellékelte a panaszos előállításának idejéről szóló igazolást, amely szerint a panaszos a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 33. § (2) bekezdés c) pontja alapján, 2013. december 7-én 12 óra 39 perctől volt 14 óra 25 percig előállítva.

Az igazolás végén a panaszost részletesen tájékoztatták az Rtv. 92. és 93. §§-ban foglaltakról, így a panaszost tájékoztatták panasztételi lehetőségeiről, amely tájékoztatás megtörténtét és tudomásul vételét a panaszos aláírásával igazolt.

Emellett a panaszosnak a rendőrség átnyújtotta a Magyarországon működő jogvédő szervezetek listáját, amely lista átvételét a panaszos aláírásával igazolt.

6) A rendőrség csatolta a panaszos előállítás során tett nyilatkozatát, amelyben úgy nyilatkozott, hogy az intézkedés várható időtartamáról felvilágosítást kapott, nem rendelkezik azonnali ellátását igénylő egészségügyi problémával és nincsen fertőző betegsége. Az Rtv. 18. §-a alapján nem kívánta senkinek sem a kiértesítését sem. A nyilatkozatot a panaszos aláírta.

7) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta a panaszosnak átadott és aláírt közigazgatási bírság kiszabásáról szóló tájékoztatót.

E szerint 2013. december 7-én, 12 óra 35 perckor V. lakott területen belül, a Sz. tér 3. szám alatt foganatosított közlekedésrendészeti intézkedés során megállapították, hogy a panaszos kerékpárral történő közlekedése során nem tartotta meg a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM rendelet (továbbiakban: KRESZ) járművezető szervezetében a szeszes ital fogyasztásra vonatkozó, 4. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározottakat. A megállapított alkoholérték 0,69 mg/l. A rendelkezés megsértése miatt 30. 000 forint közigazgatási bírság megfizetésére kötelezte a panaszost.

A panaszost tájékoztatták a közigazgatási bírság megfizetésének a módjáról. Ezt követően úgy nyilatkozott, hogy a jogsértés elkövetését elismerte, a közigazgatási bírság kiszabását tudomásul vette, így a közigazgatási bírság jogerőre emelkedett, ellene fellebbezésnek nincs helye, azonban annak bírósági felülvizsgálatát a bírságot kiszabó hatóságnál benyújtott keresetben 30 napon belül, jogszabálysértésére hivatkozással az E. Bíróságtól kérheti. A Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, azonban a felek kérelmére tárgyalást tart. Az ügyfél tárgyalás tartását a keresetlevélben kérheti, amelynek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

8) A rendőrség becsatolta az alkoholszondáztaás eredményét, amelyet Drager Alcoholtest 7110 H típusú készülékkel végzett el.

Az első mérés eredménye 0,62 mg/l. A mérést, a fentebbi napon 13 óra 12 perc és 13 óra 17 perc között E. város, K. út 3. szám alatt végezték el.

A panaszos légalkohol-szint koncentrációját másodszor is leellenőrizte a rendőr, szintén a fentebbi napon, a fentebbi helyen, 13 óra 33 perc és 13 óra 37 perc között. Ennek a mérésnek az eredménye 0,60 mg/l volt.

9) Az E. Rendőrkapitányság által kibocsájtott, az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint a panaszossal szemben, az Rtv. 29. § (1) bekezdés szerinti igazoltatást, az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálását és az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja szerinti vérvétel, mintavétel elvégzéséhez történő előállításra került sor. Az intézkedés során nem alkalmazott a rendőrség kényszerítő eszközt.

Az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírása szerint J. E. r. tzls. 2013. december 7-n, 12 óra 39 perckor azért korlátozta a panaszos személyi szabadságát, mert szolgálatának teljesítése során észlelte, hogy az előtte, kerékpárral közlekedő panaszos labilis állapotban közlekedik. A panaszost a rendőr megállította, igazoltatta, majd Lion típusú alkoholszondás ellenőrzés során, 12 óra 49 perckor 0,69 mg/l értéket fújt a panaszos. Ezután a rendőr, előzetes figyelmeztetést követően ruházatvizsgálatot hajtott végre és közölte a panaszossal, hogy elő fogja állítani mintavétel céljából az E. Rendőrkapitányágra. A kapitányságon a panaszos úgy nyilatkozott, hogy nincsen olyan egészségügyi problémája, amely megakadályozná a hitelesített légalkoholmérő készülékkel történő vizsgálatot, ezért Drager Alcoholtest 7110 H típusú készüléken, 13 óra 17 perckor 0,62 mg/l, 13 óra 37 perckor 0,60 mg/l értéket fújt.

A panaszost elhelyezték az előállító helyiségben, letéti tárgyat tőle nem vettek el. Az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján a panaszosnak kiadták az előállítás okáról szóló tájékoztatót és az előállításának idejéről szóló igazolást is. Az előállító egységben történő elhelyezéssel kapcsolatban a 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. § (8)-(9) és a 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. alapján jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatás megkapta.

A panaszos előállításának oka 2013. december 7-én, 14 óra 25 perckor szűnt meg, ekkor sérülés-és panaszmentesen szabadon bocsátották.

10) A panaszos előállításának végrehajtásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint, a panaszos Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerinti igazoltatása, az Rtv. 31. § (1) bekezdés szerinti személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálása és az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja szerinti előállítása jog- és szakszerű volt, emellett pedig arányos is az Rtv. 15. §-ban foglaltak alapján.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult az E. Rendőrkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A rendőrség a már megküldött iratokat kiegészítette J. E. r. tzls, 2014. március 31-én készített jelentésével, amely kifejezetten a Testület elnöke által feltett kérdésekre adott válaszokat tartalmazza.

A panaszossal szemben kizárólag J. E. r. tzls. intézkedett, az intézkedés során más rendőr nem volt jelen. A panaszos szemmel láthatóan ittas állapotban kerékpározott, erre tekintettel vonta

intézkedés alá a rendőr a panaszost, amely során igazoltatta, vele szemben alkoholszondát alkalmazott, ruházatát átvizsgálta, majd az E. Rendőrkapitányságra állította elő azért, hogy hitelesített lég alkohommérővel megvizsgálja.

A panaszosnak három alkalommal kellett a szondát megfűjnia. Egy alkalommal az intézkedés helyszínén, majd ezt követően két alkalommal az E. Rendőrkapitányságon, a 27/2010. ORFK utasítás alapján.

A panaszos az intézkedés során nem jelezte azt, hogy egészségügyi problémái vannak, erről külön aláírásával hitelesítetten, írásban is nyilatkozott.

A panaszos az igazoltatás során adta át a rendőrnek a személyi igazolványát, amelyet az intézkedés helyszínén, az adatai megállapítását követően vissza is adott neki a rendőr. V. Z. rendőr nem adta neki vissza a személyi igazolványát, hiszen nem is volt jelen az intézkedésnél, és az intézkedés során vissza is adta J. E. r. tzls. az igazolványát.

2) A panaszosnak 2013. december 7-én egy részletes, az előállított/elővezetett személy jogairól, kötelezettségeiről, valamint az előállító helyiség rendjéről szóló tájékoztatót adtak át, amelyet a panaszos átvett. Az átvétel tényét a panaszos aláírásával igazolta a tájékoztató végén.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet a rendőrség szolgálati szabályzatáról (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

1) A Testület a panaszbeadványban foglaltak kapcsán elsőként azt értékelte, hogy a hatásköri szabályai a sérelmezett események vizsgálatát mennyiben teszik lehetővé.

A panaszos kifogásolta, hogy bármiféle szabályt is megszegett volna cselekményével, hiszen álláspontja szerint nem fogyasztott alkoholt az intézkedés előtt, hiszen 22 db. gyógyszert szed naponta, többféle idült betegségben szenved, így hogy ha alkoholt fogyasztott volna, akkor el is ájulhatott volna. Beadványában sérelmezte azt, hogy a rendőr őt igazoltatta, négyszer megfűjatta vele az alkoholszondát. Emellett kérte a Testületet, hogy járjon közben a vele szemben megindult eljárás megszüntetésében, a vele szemben kiszabott közigazgatási bírság visszavonásában és abban, hogy a vele szemben intézkedő rendőrt felelősségre vonják.

A Testület hatáskörével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére, amely szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, amelyek az Rtv. IV., V., VI. fejezetek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség, etc.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat- csomagjarmű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés, etc.)

- kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás, etc.), tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A hivatkozott Rtv. szakaszok a rendőri intézkedés jogszerűségének a felülvizsgálatát teszik lehetővé a Testület eljárásban. Erre tekintettel a Testület hatáskörének hiányában nem vizsgálhat felül semmilyen eljárást, annak jogszerűségéről nem határozhat, nem szüntetheti meg a különféle jogszabályok által megindított eljárásokat. A Testület szintén hatáskör hiányában nem járhat el a panaszosokkal szemben kiszabott közigazgatási bíróság kiszabásának visszavonása tárgyában. Végül pedig a Testület nem gyakorol semmiféle fegyelmi jogkört a rendőrség állományába tartozó rendőrök felett, így nem intézkedhet a panaszos által bepanaszolt rendőr felelősségre vonásának tárgyában.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a konkrét ügyben hatáskör hiányában nem szüntetheti meg a panaszossal szemben megindult szabályszegési eljárást, nem vonhatja vissza a panaszossal szemben kiszabott közigazgatási bírságot és nem vonhatja felelősségre a panaszossal szemben intézkedő rendőrt. Ugyanakkor megvizsgálhatja a panaszossal szemben fogatosított közlekedésrendészeti intézkedést és a panaszos előállítását, ennek keretén belül különösen a panaszos alkoholszondáztatását.

Az elvégzett vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének a IV. cikk (1) bekezdésében foglalt személyi szabadsághoz, illetve a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

2) A Testület ezt követően a rendőr intézkedési kötelezettségét és a közlekedésrendészeti intézkedést vizsgálta meg, és az alábbi megállapításokra jutott.

A rendőrség feladata az Rtv. 1. § értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az Rtv-ben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés. A rendőrség a bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében (Rtv. 1. § (2) bekezdés 2. pont), közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el (Rtv. 1. § (2) bekezdés 4. pont).

Az Rtv. 44. § (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

Az igazoltatás Rtv. 29. § (1) bekezdésben rögzített szabályai szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy

más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség, a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A 8. § szerint pedig a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

A Szolgálati Szabályzat 9. § (3) bekezdése szerint a rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha

- a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy
- b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és - amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele - rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

A KRESZ 4. § (1) bekezdés c) pontja szerint járművet az vezethet, aki a vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt nem áll, és a szervezetében nincs szeszes ital fogyasztásából származó alkohol.

A hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből kitűnik, hogy az Rtv. 44. §-a alapján a rendőr jogosult valamennyi, a közlekedésben résztvevő járművet közúti ellenőrzés alá vonni és ezen közlekedésrendészeti intézkedés során ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – megilleti. Míg az Rtv. 29. § alapján a rendőri intézkedéshez az szükséges, hogy a rendőr valamilyen jogellenes cselekmény gyanúját észlelje.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A panaszos beadványában elmondta, hogy tekintettel az egészségügyi állapotára nem ihat alkoholt, hiszen 22 db. gyógyszert szed, idült betegségekben szenved, így ha alkoholt fogyasztana, akkor valószínűleg elájulna. Arról is tájékoztatta a Testületet, hogy a vele szemben intézkedő rendőr négyszer fújatta meg vele a lég alkoholmérő készüléket és véleménye szerint az E. Rendőrkapitányságon azért jelzett a készülék, mert akkor pont festettek a kapitányság épületén belül és belélegezte a festék és a hígító szagát, ezért jelezhetett a készülék.

A rendőrség által megküldött dokumentumokból kiderül, hogy a panaszos kerékpárral, lakott területen belül közlekedett, amikor a szolgálati gépjárművel haladva észlelte a rendőr, hogy a panaszos labilis állapotban hajtja a kerékpárt. Megállította, igazoltatta, majd alkoholszondáztatta, amely során a készülék 0, 69 mg/l értéket mutatott, így szükségessé vált a panaszos előállítása további mintavétel céljából, a kapitányságon található hitelesített légalkohol-mérő készülékkel. Ekkor a panaszossal szemben felmerült a KRESZ 4. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző szabályszegés elkövetésének a gyanúja.

A Testület a fentiek alapján megállapította, hogy a rendőrök oldalán fennállt a panaszossal szembeni intézkedési kötelezettség, tekintettel a fent hivatkozott jogszabályhelyekre. A rendőrség a közlekedési szabályok betartását, a járműhasználat szabályszerűségét, valamint az okmányokra vonatkozó előírások megtartását minden esetben ellenőrizheti, erre tekintettel a Testület megállapította, hogy az intézkedő rendőrök a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában (Rtv. 44. §) jártak el a panaszossal szemben, így az intézkedés kezdeményezése a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát nem sértette.

3) A Testület vizsgálatának tárgyává tette a panaszos előállítását.

A panaszos beadványában elmondta, hogy már a helyszínen sem értette, hogy miért alkalmaz vele szemben a rendőr légalkohol-mérő készüléket, hiszen nem fogyasztott alkoholt. A közlekedésrendészeti intézkedés során, a helyszínen kétszer kellett a panaszosnak megfújnia a készüléket. A mérés eredményéről a panaszos nem nyilatkozott a beadványában. Ezt követően a rendőr előállította a panaszost az E. Rendőrkapitányságra, ahol még kétszer kellett megfújnia, egy másik készüléket. A panaszos elmondta, hogy továbbra sem értette, hogy miért kellett a kapitányságon is megfújnia a készüléket, hiszen ő 22 db. gyógyszert szed, több betegsége van, ha alkoholt fogyasztana, akkor elájulna.

A rendőrség a panaszos előállításának jogalapjaként az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontját jelöli meg. Az előállítás 2013. december 7-én 12 óra 39 perctől 14 óra 25 percig tartott. A panaszossal összesen háromszor fújatta meg az intézkedő rendőr az alkoholszondát: először az intézkedés helyszínén, 12 óra 49 perckor (0, 69 mg/l eredménnyel), majd kétszer a rendőrkapitányságon, 13 óra 17 perckor (0,62 mg/l eredménnyel) és 13 óra 37 perckor (0,60 mg/l eredménnyel).

a) A Testület a panaszos előállításának jogalapjával kapcsolatban a következő megállapításokat teszi.

Az Rtv. 33. § (1) és (2) bekezdése taxatívén sorolja fel az előállítás okait, amelyek közül az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben (valamint valamennyi egyéb rendőrségi dokumentumban) az intézkedő rendőrök a panaszos előállítása indokaként az Rtv. 33. § (2) bekezdése c) pontját jelölték meg.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja értelmében a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, akitől bűncselekmény gyanúja vagy szabálysértés, valamint közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés bizonyítása érdekében vizeletvétel vagy véralkohol-vizsgálat céljából vérvétel, valamint műtétnek nem minősülő módon egyéb mintavétel szükséges.

A mintavétel céljából történő előállítás szabályait a Szolgálati Szabályzat 29. § (1) bekezdése tovább részletezi: „A vizsgálat céljából előállított személytől a mintavétel szükség esetén – az Rtv. 44. § (1) bekezdés c) pontjában [a jármű vezetőjét a rendszeresített eszközzel légzésminta, ha nála a vezetési képességére hátrányosan ható szer befolyása vagy alkoholfogyasztás miatt bűncselekmény vagy szabálysértés, illetve a közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés elkövetésének gyanúja merül fel, az egészségügyi szolgálat igénybevételeivel vér-, vizelet- és műtétnek nem minősülő módon egyéb minta adására kötelezheti], valamint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 106. § (3) bekezdésének első mondatában meghatározott esetekben – kikényszeríthető. Ilyenkor a mintavételre rendőrorvost, ahol ez nem lehetséges, vagy késedelmet okoz, ott az állami egészségügyi szolgálat orvosát kell igénybe venni”.

Az ittasság ellenőrzéséről szóló 27/2010. (OT 14.) ORFK utasítás (továbbiakban: ORFK utasítás) – 9., 11-12. és 14. pontjaiban – az alkoholteszt és az alkoholszonda alkalmazása kapcsán az alábbiakat írja elő.

Amennyiben az alkoholtesztrel végzett mérés eredménye közúti járművet vezetőnél a 0,30 mg/l, egyéb esetben a 0,50 mg/légalkohol értéket nem haladja meg, szóban nyilatkoztatni kell, hogy tüdőbetegségben szenved-e, illetve van-e testhőmérséklet emelkedése. Abban az esetben, ha a 25. pont alapján nem áll fenn a vér- és vizeletminta vétel esete és az alkoholfogyasztás tényét vagy az azzal megvalósított jogsértést nem büntetőeljárásban értékelik, úgy az intézkedés alá vont személyt nyilatkoztatni kell arról, hogy a mérési eredményt elfogadja-e. Amennyiben úgy nyilatkozik, hogy elfogadja, akkor az előző nyilatkozatait és a mérés eredményét az 1. számú melléklet szerinti Nyilatkozat (a továbbiakban: Nyilatkozat) kitöltésével rögzíteni kell. A Nyilatkozat rögzítését követően további mintavételre intézkedni nem kell.

Abban az esetben, ha az intézkedés alá vont személy a 9. pont szerinti mérési eredményt nem fogadja el (a Nyilatkozatot nem írja alá), szóban nyilatkoztatni kell arról, hogy hajlandó-e magát alá vetni hiteles mérőeszközzel történő vizsgálatnak. Ha úgy nyilatkozik, hogy hajlandó, hiteles mérőeszközzel történő mérésre kell intézkedni. Ennek érdekében az intézkedés alá vont személyt kiegészített levegő hiteles mérőeszközzel történő megvizsgálása érdekében elő kell állítani, kivéve, ha a mérőeszköz az ellenőrzés helyszínén rendelkezésre áll.

Amennyiben az alkoholtesztrel végzett mérés eredménye a 9. pont szerinti légalkohol-értékeket meghaladja, az intézkedés alá vont személyt szóban nyilatkoztatni kell arról, hogy hajlandó-e magát alávetni hiteles mérőeszközzel történő vizsgálatnak, továbbá arról, hogy szenved-e tüdőbetegségben, vagy van-e testhőmérséklet-emelkedése. Abban az esetben, ha hajlandó magát a vizsgálatnak alávetni és nyilatkozata szerint nem szenved tüdőbetegségben és nincs testhőmérséklet-emelkedése, hiteles mérőeszközzel történő mérésre kell intézkedni. Ennek érdekében az intézkedés alá vont személyt a vizsgálat érdekében elő kell állítani, kivéve, ha a mérőeszköz az ellenőrzés helyszínén rendelkezésre áll.

A fenti rendelkezések értelmezéséhez szükséges utalni a 25. pont előírásaira is. Ezek szerint az alkoholfogyasztásra vonatkozó szakértői vizsgálatához szükséges vérvételre és lehetőleg közel azonos időben végzett vizeletminta vételre kell intézkedni, amelyet a cselekményt követően a legrövidebb időn belül végre kell hajtani, ha az intézkedés alá vont személy

- a) az alkoholszondával, az alkoholteszterrel vagy a hiteles mérőeszközzel végzett ellenőrzést megtagadja,
- b) olyan állapotban van, amely meggátolja az alkoholszonda, alkoholteszter, a hiteles mérőeszköz eredményes alkalmazását,
- c) nyilatkozata szerint tüdőbetegségben szenved, vagy testhőmérséklet emelkedése van, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll,
- d) az egészségi állapotára (tüdőbetegségére, testhőmérséklet emelkedésére) vonatkozó nyilatkozat megtételét vagy annak aláírását megtagadja,
- e) hiteles mérőeszközzel történő első mérés foganatosítása a cselekmény időpontjától számított 30 percen belül nem hajtható végre
- f) a jegyzőkönyv aláírását megtagadja,
- g) a hiteles mérőeszköz mérési eredményét kétségbe vonja és véralkohol-vizsgálatot kér,
- h) nyilatkozata, vagy az ez irányú ellenőrzés eredménye alapján szervezetében a vezetési képességre hátrányosan ható szer jelenléte valószínűsíthető, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll,
- i) nyolc napon túl gyógyuló sérülést, vagy annál súlyosabb kimenetelt eredményező közlekedési, illetve a közlekedés körében segítségnyújtás elmulasztása, vagy cserbenhagyás bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll,
- j) a gyanú szerint a cselekmény után szeszes italt fogyasztott vagy az ittasság ellenőrzés előtt a helyszínt elhagyta, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll.

Bár a panaszosi és a rendőri állítás egymásnak ellentmond atekintetben, hogy pontosan hányszor is fújta meg a panaszos a szondát, de annyiban ugyan egyezik, hogy legalább háromszor került sor a szonda megfújására. A kapitányság épületében a panaszos és a rendőrség által előadottak tekintetében is kétszer fújta meg a panaszos a szondát. A panaszos ekkor megpróbálta megmagyarázni a hitelesített mérőeszköz által mutatott eredményt, tekintettel arra, hogy az 0,60 mg/l értéket, így a fentebb meghatározott, az előállítás jogszerűségét alátámasztó 0,50 mg/l küszöbértéket a kapott eredmény meghaladta. Tekintet nélkül arra, hogy a helyszínen hányszor fújta meg pontosan a panaszos a szondát, a kapott eredmény (0,69 mg/l) érték megalapozta a panaszos előállítását, hiszen az meghaladta a 0,50 mg/l, kötelezően előírt értéket, amely meghaladása után szükségessé válik hiteles mérőeszköz alkalmazása. Mivel a helyszínen, a panaszossal szemben intézkedő rendőrnél nem volt ilyen eszköz és az csak a kapitányságon volt, ezért indokolttá vált a panaszos előállítása hiteles mérés elvégzése céljából.

Így a fentiekre tekintettel a Testület álláspontja szerint a panaszos, Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja szerinti előállítása jogszerű volt, így nem sérült a panaszos személyes szabadsághoz való joga.

b) Ugyanakkor az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja csupán lehetőséget teremt az előállításhoz és az adott esetben a rendőrség diszkrecionális jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy valóban szükséges-e annak foganatosítása.

Azon kérdés megítéléséhez, hogy a rendőrség megalapozottan döntött-e a panaszos előállítása mellett, az Rtv. 15. §-ában előírt arányossági követelmény ad eligazítást. A rendelkezés értelmében „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”, továbbá „több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár”.

A Testület álláspontja szerint a helyszínen kapott mérési eredmény a KRESZ 4. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak megsértését, így szabályszegés elkövetésének a gyanúját vetette fel. Mivel a rendőr a helyszínen nem rendelkezett hitelesített légalkohol-mérő eszközzel, ezért a szabályszegés elkövetésére vonatkozó gyanú csakis hiteles mérőeszközzel elvégzett méréssel alapolozható meg, vagy zárható ki. Erre tekintettel a Testület álláspontja szerint a helyszínen nem állt más kevésbé jogkorlátozó eszköz az intézkedő rendőr rendelkezésére annak eldöntésére, hogy a panaszos valóban elkövetette-e a szabályszegést, avagy sem, így a Testület véleménye szerint a panaszos előállítása arányos volt, hiszen az arányban állt az elérni kívánt céllal (t.i. kiderült, hogy a panaszos valóban alkoholos befolyásoltság hatása alatt állt, így vele szemben szabályszegés elkövetése miatt közigazgatási eljárást indítottak).

A Testület álláspontja szerint a panaszos előállítására megfelelő jogalappal került sor, amely intézkedés megfelelt az Rtv. 15. §-ban szabályozott arányossági követelményeknek is, így ennek kapcsán nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

c) A Testület a panaszos előállításának időtartama kapcsán az alábbi megállapításokat teszi.

A panaszost 2013. december 7-én 12 óra 39 perctől 14 óra 25 percig állították elő. Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint a panaszost ekkor szabadon is bocsátották.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése főszabályként a „szükséges” időt jelöli meg és csak végső korlátként, határozza meg a 8 órás (illetve indokolt esetben, külön alaki feltételek mellett a további 4 órás) időtartamot. Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott azon általános arányossági követelmény is, mely szerint „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”.

A rendelkezésre álló iratok és felvételek alapján közelítő pontossággal rekonstruálható, hogy mi történt az előállítás időtartama alatt. A panaszos előállításának ideje (összesen 1 óra 46 perc) alatt a panaszos ruházatát átvizsgálta a rendőr, elszállította az E. Rendőrkapitányságra, ahol az előállító helyiségben történt elhelyezését követően, 13 óra 12 perc és 13 óra 17 perc között hitelesített légalkoholmérő készülékes vizsgálatnak vetették alá. A vizsgálatot 13 óra 33 perc és 13 óra 37 perc között ismételte meg a rendőr. Ezután szabályszegés elkövetése miatt, vele szemben közigazgatási bírságot szabott ki. A személyi szabadság korlátozásának tárgyában kötelezően kitöltendő dokumentumokat állította ki a rendőr, amelyeket a panaszos is aláírt. Így a szükséges dokumentációk elkészítése és a tájékoztatások megtörténte után a panaszost szabadon bocsátotta a rendőr.

A Testület az elvégzett vizsgálat alapján megállapította, hogy a rendőrség betartotta az Rtv. 15. §-ban meghatározott arányosság követelményét az előállítás időtartama kapcsán, így erre tekintettel a Testület véleménye szerint a panaszos személyes szabadsághoz való joga nem sérült.

4) A panaszos külön sérelmezte beadványában azt, hogy a közlekedésrendészeti intézkedés során, amikor a rendőrnek átadta a személyi igazolványát, azt ő nem kapta vissza. A rendőr azzal kapcsolatban azt a tájékoztatást adta a panaszosnak, hogy majd jelentkezzen az irataiért, azokat majd később kapja vissza. A panaszos elmondta, hogy ezt meg is tette és egy másik rendőrtől kapta vissza az iratait.

A rendőrség álláspontja szerint a panaszos állítása nem fedti a valóságot, tekintettel arra, hogy az adatai rögzítését követően visszaadta neki a rendőr a személyi igazolványát még ott a helyszínen. Figyelemmel arra, hogy a panaszossal szemben csak egy rendőr intézkedett, így más rendőr (az, akit a panaszos beadványában megnevez) nem adhatta vissza az iratait.

A Testület rendelkezésére korlátozott számú bizonyítási eszköz áll, így jelen esetben nem tudta feloldani a panaszos és a rendőrség által közöltek között feszülő ellentmondást a személyi igazolvány visszaadása tekintetében. A két szembenálló állítás miatt a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme, a Testület véleménye szerint nem megállapítható.

A fentiekben közöltek alapján a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme nem megállapítható a panaszos és a rendőrség állítása között feszülő, feloldhatatlan ellentmondás miatt.

IV.

A Testület a lefolytatott vizsgálatban megállapította, hogy a panaszossal szemben foganatosított közlekedésrendészeti intézkedést a rendőrség kellő jogalap birtokában hajtott végre, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga. A Testület álláspontja szerint a panaszossal szemben, a helyszínen végrehajtott szondáztatás felvethette szabályszegés elkövetését, amely gyanú hitelesített mérőeszközzel végrehajtott méréssel volt megalapozható, vagy akár ki is zárható, így a Testület úgy határozott, hogy nem sérült a panaszos személyes szabadsághoz fűződő alapvető joga a hiteles mérés elvégzése céljából foganatosított előállítás végrehajtása kapcsán, hiszen az jogszerű, szükségszerű, indokolt és arányos volt. A panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme, a panaszos és a

rendőrség álláspontja között feszülő, feloldhatatlan ellentmondás miatt nem megállapítható a panaszos személyi igazolványának visszaadásának körülményei tekintetében.

A Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez áttette.

Budapest, 2014. november 20.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

A Testület az állásfoglalását az alábbi dokumentumok alapján hozta:

- 2014. december 9-én kelt panaszbeadvány (1 oldal),
- az országos rendőrfőkapitány 2014. január 20-án kelt átirata (1 oldal),
- a megyei rendőrfőkapitány 2014. január 14-én kelt átirata (1 oldal),
- 2014. január 6-án kelt, a panaszos meghallgatásáról készült jegyzőkönyv (2 oldal),
- az előállított/ elővezetett személy jogairól és kötelezettségeiről, valamint az előállító helyiség rendjéről szóló tájékoztató (1 oldal),
- az előállított/ elővezetett személy jogait, kötelezettségeit, valamint az előállító helyiség rendjét tartalmazó tájékoztató ismertetéséről, a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. § (9) bekezdésében meghatározott szóbeli tájékoztatás megtörténtéről és megértéséről, illetőleg az írásos tájékoztató átvételéről szóló nyilatkozat (1 oldal),
- a igazolás a panaszos előállításának idejéről (1 oldal),
- a panaszos előállítás során tett nyilatkozata (1 oldal),
- tájékoztató közigazgatási bírság kiszabásáról (1 oldal),
- hitelesített légalkohol-mérő készülékkel elvégzett vizsgálat során kapott eredményről szóló dokumentum (2 db. mérési kivonat)
- jelentés előállítás végrehajtásáról (1 oldal),
- parancsnoki vélemény és kivizsgálás az előállítás végrehajtásáról (1 oldal),
- 2014. március 31-én kelt rendőri jelentés (1 oldal).

Az állásfoglalást kapják:

panaszos

B. József r. alezredes

E. Rendőrkapitányság vezetője

Iráttár

FÜGGETLEN RENDESZETI PANASZTESTÜLET